
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗБУДОВИ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

Ольга ХЛІВНЮК

Перша Всеукраїнська науково-практична конференція “Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції” – це вагомий науковий захід, що надасть можливість обговорити нагальні проблеми з превенції та протидії корупційним виявам у секторі безпеки і оборони, окреслити шляхи їх подолання у професійному експертному середовищі, почути думки щодо удосконалення відомчої антикорупційної політики як провідних науково-педагогічних працівників, так і практиків.

Реалізація послідовної відомчої антикорупційної політики, досягнення суттєвого прогресу у запобіганні та протидії корупції, а також забезпечення злагодженої та системної діяльності щодо зниження корупційних ризиків є одним з основних векторів діяльності Державної прикордонної служби України, що передбачає поєднання заходів організаційного, інформаційно-роз’яснювального та кадрового спрямування.

Для реалізації державної політики у сфері запобігання та виявлення корупції в Адміністрації Держприкордонслужби наприкінці 2020 року створено функціонально незалежний уповноважений підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції – управління запобігання та виявлення корупції. За стислий проміжок часу створено вертикаль територіальних підрозділів запобігання та виявлення корупції, забезпечено комплектування персоналом, якому надано допомогу у професійному становленні. Особливе місце у розбудові ефективної системи запобігання корупції посідає підвищення кваліфікації персоналу відомчих територіальних уповноважених

підрозділів. З цією метою в Антикорупційній програмі Державної прикордонної служби України на 2020–2022 роки заплановано щорічні навчально-методичні збори із зазначеною категорією персоналу. Разом з тим поширення коронавірусної хвороби внесло певні корективи в плани. У травні поточного року управлінням запобігання та виявлення корупції вперше було проведено такі збори у режимі відеоконференції. Крім цього, співробітниками управління запобігання та виявлення корупції організовано щомісячне проведення занять з персоналом територіальних уповноважених підрозділів у відеорежимі. Заняття, які спрямовані на підвищення професійного рівня зазначеної категорії персоналу відомства, в обов'язковому порядку мають мультимедійне супроводження та містять перелік кейсів (практичних ситуацій), що підлягають розгляду та обговоренню під час його проведення.

З метою оперативного реагування на можливі прогалини у знаннях антикорупційного законодавства персоналом Служби нами створено офіційну сторінку у соціальній мережі Facebook, на якій вже розміщено понад 150 інформаційних повідомлень антикорупційного спрямування.

Окремий акцент під час розбудови відомчої ефективної системи запобігання та виявлення корупції було зроблено на проведення на постійній основі інформаційних кампаній, спрямованих на ознайомлення персоналу Служби з положеннями та вимогами антикорупційного законодавства, закріплення сталої мотивації персоналу відомства щодо свідомої доброчесної поведінки, несприйняття корупції в усіх її виявах, а також формування активної громадянської позиції. Реалізація зазначених інформаційних кампаній відбувається із залученням до процесу комунікації персоналу територіальних уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, а також відомчих засобів масової інформації.

Хочу зазначити, що під кожен інформаційну кампанію розробляється окремий інструментарій, який має на меті на-

повнити захід змістовними, цікавими, легкими для сприйняття та запам'ятовування персоналом відомства інформаційними матеріалами та охопити максимальну кількість військовослужбовців і працівників Служби. Наприклад, у червні цього року в Службі проводилася така кампанія під гаслом: “Конфлікт інтересів стосується кожного”, під час якої було:

презентовано відеоролик “Конфлікт інтересів – стосується кожного”;

забезпечено поширення серед персоналу навчально-методичного матеріалу “Типові ситуації конфлікту інтересів в органах Держприкордонслужби”;

розповсюджено пам’ятку “Конфлікт інтересів – стосується кожного”;

розміщено серію ілюстрацій щодо можливих типових ситуацій конфлікту інтересів у персоналу Служби на відомчій сторінці управління у соцмережі Facebook;

проведено “Тиждень запитань та відповідей” на сторінці управління в соцмережі Facebook з використанням сервісу Messenger, під час якого персонал отримав роз’яснення стосовно питань щодо врегулювання та запобігання конфлікту інтересів.

У той же час виникла необхідність визначити інструменти, спираючись на які можна як планувати проведення інформаційних кампаній, наповнюючи їх зміст залежно від відповідних потреб і прогалин у знаннях антикорупційного законодавства персоналу, так і отримувати зворотній зв’язок про ефективність проведених заходів. З цією метою у 2020 році у відомстві було двічі проведено анонімне онлайн-опитування персоналу з використанням інструментарію Google forms. Загалом в опитуваннях взяло участь 40 153 респонденти. Також здійснено анонімне онлайн-опитування осіб, які перетинають державний кордон та осіб, які проживають у прикордонні, основною метою якого стало визначення рівня культури виконання прикордонниками завдань з охорони

кордону та можливого втягування їх в протиправну діяльність. З метою визначення тенденцій щодо змін у ставленні персоналу до виявів корупції у період з 18 по 24 жовтня цього року проведено чергове анонімне опитування персоналу з використанням інструментарію Google forms.

Результати опитувань надають змогу керівництву Держприкордонслужби зосередити увагу на підрозділи, де зафіксовано підвищені корупційні ризики, а також врахувати отриману інформацію під час поточного та перспективного планування діяльності з питань запобігання та виявлення корупції у прикордонному відомстві.

Подальші перспективи розбудови ефективної системи запобігання та протидії корупції у прикордонному відомстві вбачаються у напрацюванні ефективних антикорупційних інструментів задля досягнення єдиної мети – закріплення сталої мотивації персоналу відомства щодо свідомої доброчесної поведінки, несприйняття корупції в усіх її виявах.

Окремо хочу зазначити, що тільки спільними зусиллями ми можемо ефективно протидіяти корупційним виявам, зруйнувати підґрунтя для цього ганебного явища.

Кожен з нас – військовослужбовець Держприкордонслужби, представник іншого правоохоронного органу або пересічний громадянин – зацікавлений у найефективнішому результаті протидії корупції, який можна досягти тільки у взаємній співпраці. Ми прагнемо створити сприятливі умови для взаємодії з питань запобігання та протидії корупції з іншими правоохоронними органами, представниками громадських організацій та об'єднань, щоб спільно закласти дієве підґрунтя нульової толерантності до корупції у всіх її виявах як у громадян України, так і в іноземців, які подорожують.

Бажаємо всім учасникам Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції плідної роботи, активного обміну думками, досвідом і здобутками!